

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાતની ઉચ્ચ ન્યાયાલયમાં
વિશેષ દિવાની અરજી નં. ૭૮૩૬ /૨૦૧૨

સન્માનનીય ન્યામૂર્તીશ્રી એસ.જી. શાહ

૧. શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે? હા.
૨. પત્રકારને સોંપવામાં આવે કે નહીં? હા.
૩. શું તેમના સ્વામી ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે? ના.
૪. શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે? ના.

એ.એલ. હીરપરા વાદી(ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ૨ પ્રતિવાદી (ઓ)

ઉપસ્થિતી : શ્રી કે. બી. પુજારા, અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે વકીલ
શ્રી કુતિક પારિખ, મદદનીશ સરકારી પ્લીડર

ખંડપીઠ સન્માનનીય ન્યાયમૂર્તીશ્રી એસ.જી. શાહ

તારીખ: ૧૫/૧૧/૨૦૧૬ મૌખિક ચુકાદો

૧. સંબંધિત પક્ષોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા. રેકૉર્ડ પર ધ્યાને લીધું.
૨. અરજદારની ૧૯.૮.૧૯૯૬ પર હવાલદાર તરીકે નિમણૂક કરવામાં આવી છે. ત્યારબાદ, તેમને ૫.૧૨.૧૯૯૮ પર ૨૪.૧૧.૧૯૯૮ ના આદેશ દ્વારા પોલીસ સબ ઇન્સ્પેક્ટર તરીકે બઢતી આપવામાં આવી હતી. તેમણે ૩૫ વર્ષથી વધુ સમય સુધી વિભાગમાં સેવા આપી હતી અને તેમના

જણાવ્યા અનુસાર, તેમની સેવાઓ અત્યંત પ્રામાણિકતા અને નિષ્ઠા સાથે હતી અને તેઓ લાંબા સમયથી પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર વર્ગ II ના પદ માટે બઢતી પામવાના હતા, પરંતુ તેમને આ પદોન્નતિનો અસ્વીકાર માત્ર એ આધાર પર કરવામાં આવ્યો હતો કે ભૂતકાળમાં તેમને ભવિષ્યની તારીખના નિર્વિવાદ આદેશ વિના અથવા ૩૧.૩.૨૦૧૦ દ્વારા (પાગર) ધોરણ માં સૌથી ઓછા પગારમાં પગાર ઘટાડવાની સજા આપવામાં આવી હતી. જેમ કે તે સજાની સંચિત અસર હતી અને સજાનો સમયગાળો નવેમ્બર, ૨૦૧૦ માં સમાપ્ત થયો હતો. જો કે, અરજદારના ઘણા જુનિયર (પછીના કર્મચારી) ને ૨૧.૧.૨૦૧૨ ના આદેશ દ્વારા બઢતી આપવામાં આવી છે.

૩. તેથી, શરૂઆતમાં પસંદ કરાયેલ, એક અરજદાર ખાસ દીવાની અરજી પાસે ૨૦૧૨ ની અરજી નં. ૪૬૨૯ છે જેમાં ૧૨.૪.૨૦૧૨ ના ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા નીચેનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો છે:

“સક્ષમ અધિકારી વર્તમાન અરજીને અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી વિનંતી પર રજૂઆત તરીકે ધ્યાનમાં લેશે. દંડના આદેશ અને અપીલ અધિકારી દ્વારા દંડનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો ત્યારથી પસાર થયેલા સમયગાળાને ધ્યાનમાં રાખીને, સક્ષમ અધિકારી ડી.પી.સી. ની ભલામણોને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદારની બઢતી માટેની વિનંતીના સંદર્ભમાં જરૂરી નિર્ણય લેશે. સક્ષમ અધિકારી ડી. પી. સી. ની ભલામણોને ધ્યાનમાં લીધા પછી અને અરજદાર પહેલેથી જ દંડ ભોગવી ચૂક્યો છે અને દંડનો સમયગાળો ૨૦૧૦ થી ૨૦૧૧ સુધી પૂરો થઈ ગયો છે અને વચગાળામાં ઘણા જુનિયરને બઢતી આપવામાં આવી છે તે રજૂઆતને ધ્યાનમાં લીધા પછી, ઉચ્ચ પદ પર બઢતી માટેના અરજદારના દાવાના સંદર્ભમાં નિર્ણય પણ જણાવશે. આવા નિર્ણય સક્ષમ અધિકારી દ્વારા શક્ય તેટલી ઝડપથી અને પ્રાધાન્યમાં વર્તમાન આદેશની પ્રમાણિત નકલની સેવાની ૧૦ અઠવાડિયાની અંદર લેવામાં આવશે. અરજદારને વર્તમાન આદેશની પ્રમાણિત નકલ સક્ષમ અધિકારીને અને લેખિત વિનંતી તરીકે વર્તમાન અરજીની નકલ આપવાની મંજૂરી છે. જો નિર્ણય અરજદારની વિરુદ્ધ હોય, તો અરજદાર કાયદા અનુસાર યોગ્ય કાર્યવાહી કરવા માટે તૈયાર રહેશે.

૪. આથી, પ્રતિવાદીઓએ અરજદારની રજૂઆત પર વિચાર કરવો જોઈએ, જેમાં નિર્દેશ હોવા છતાં, એવું કોઈ ચોક્કસ નિરીક્ષણ નથી કે અરજદારની સજાનો સમયગાળો હવે સમાપ્ત થઈ ગયો છે.

તેથી, પ્રતિવાદીઓને કાયદા અનુસાર યોગ્ય નિર્ણય લેવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો અને જો આવો નિર્ણય તેમની વિરુદ્ધ હોય તો તે ખુલા અરજદારને કાયદા અનુસાર યોગ્ય કાર્યવાહી કરવા માટે કહેવામાં આવશે.

૫. આવા નિર્દેશને અનુસરીને, પ્રતિવાદીઓએ ૩.૫.૨૦૧૨ ના વિવાદિત આદેશો/પત્રો દ્વારા અરજદારને જણાવ્યું છે કે અરજદારને ૩૧.૩.૨૦૧૦ ના આદેશ દ્વારા સજા કરવામાં આવી છે અને તેની પાસે જરૂરી સાબિત યોગ્યતા અને કાર્યક્ષમતા ન હોવાથી, તેનું નામ બદલીની ચાદીમાં ઉમેરવામાં આવ્યું નથી અને તેથી તેને બદલી આપવામાં આવી નથી. જ્યારે કે, ૧૬.૫.૨૦૧૨ ના પત્ર/આદેશ દ્વારા, અરજદારને ફરીથી એ જ હકીકત જણાવવામાં આવી હતી કે હવે અરજદારને છ મહિના માટે સ્કેલમાં સૌથી ઓછા પગાર પર રાખવાની સજાને મોટી સજા તરીકે ધ્યાનમાં રાખીને બદલી માટે તેની રજૂઆત સ્વીકારી શકાતી નથી, તેમ છતાં સજા પહેલેથી જ સમાપ્ત થઈ ગઈ છે.

૬. તેથી, દાખલ કરીને આવા અરજદારના આદેશોએ આ બંને અરજીને પડકારી છે અને નીચે

મુજબ પ્રાર્થના કરી છે:

“(એ) આ અરજી સ્વીકારવી અને પરત કરવાની તારીખે અંતિમ નિકાલ માટે નોટિસ જારી કરીને તેને મંજૂરી આપવી;

(બી) પરિશિષ્ટ-જી કોષ્ટકમાં તારીખ ૩.૫.૨૦૧૨ અને ૧૬.૫.૨૦૧૨ ના વિવાદિત સંદેશાવ્યવહારમાં જણાવેલા કારણોસર પોલીસ નિરીક્ષકના પદ પર અરજદારને બદલી આપવાનો ઇનકાર કરવાના પ્રતિવાદીઓના વિવાદિત નિર્ણય/કાર્યવાહીને રદ કરવી અને

રદ કરવી.

(સી) પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, વર્ગ II ના હોદ્દા પર અરજદારને બઢતી આપવામાં વિલંબ કરવા બદલ પ્રતિવાદીઓની ગેરકાયદેસર કાર્યવાહીને રદ કરવી અને તેને રદ કરવી, માત્ર તારીખના સજા આદેશના આધારે ૩૧.૩.૨૦૧૦ ભવિષ્યની અસર વિના ૬ મહિનાના સમયગાળા માટે સૌથી ઓછા મૂળભૂત પગારમાં ઘટાડાની સજા આપવી, જે નવેમ્બર, ૨૦૧૦ માં ૬ મહિનાનો સમયગાળો પહેલેથી જ સમાપ્ત થઈ ગયો છે;

(ડી) પ્રતિવાદીઓને પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, વર્ગ II ના પદ પર બઢતી માટે અરજદારને તાત્કાલિક વિચારણા કરવા અને તેને માનવામાં આવેલી તારીખના તમામ પરિણામી લાભો સાથે પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, વર્ગ II તરીકે બઢતી આપવા માટે નિર્દેશ આપવો અને અન્ય જાણે કે તેને તેના જુનિયર સાથે સંલગ્ન પરિશિષ્ટ મુજબ પ્રતિવાદી દ્વારા પસાર કરાયેલા ૨૧.૨.૨૦૧૨ ના આદેશ દ્વારા આવી બઢતી આપવામાં આવી હોય;

(ઈ) પરિશિષ્ટ 'ડી' મુજબ તારીખ ૨૧.૨.૨૦૧૨ ના બઢતીના વિવાદિત આદેશને રદ કરવો અને રદ કરવો જ્યાં સુધી અને તે હદ સુધી અરજદારને ઉપરોક્ત આદેશ દ્વારા તેના જુનિયરને આપવામાં આવેલી બઢતીને કારણે રદ કરવામાં આવે છે;

(એફ) આ અરજીની સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ બાકી છે, એનેક્સર જી કોલી મુજબ તારીખ ૩.૫.૨૦૧૨ અને ૧૬.૫.૨૦૧૨ ના વિવાદિત સંદેશાવ્યવહારની આગળની કામગીરી પર રોક લગાવવા અને પ્રતિવાદીઓને અરજદારને પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, વર્ગ II તરીકે બઢતીનો આદેશ તાત્કાલિક જારી કરવા નિર્દેશ આપવા માટે ખુશ રહો, જે વર્તમાન અરજીમાં પસાર થઈ શકે તેવા વધુ આદેશોને આધિન છે;

(જી) કોઈપણ ન્યાયી રાહત આપવા માટે."

૭. અન્ય યોગ્ય અરજદારે ૩૧.૩.૨૦૧૦ તારીખનો પત્ર રજૂ કર્યો છે જેમાં તે જાહેર કરવામાં આવ્યું છે કે અરજદાર તપાસ અને તપાસના પરિણામના સંદર્ભમાં કેટલાક ગેરવર્તણૂકમાં સામેલ

હતો અને તેથી, તેણે ઉપર જણાવ્યા મુજબ સજા એટલે કે તેને ભવિષ્યની અસર વિના છ મહિના માટે સ્કેલમાં સૌથી ઓછો પગાર આપવામાં આવ્યો હતો.આવી સજાનો અમલ એપ્રિલ, ૨૦૧૦ના પગારથી છ મહિના માટે શરૂ થવાનો હોવાથી, તેનો અમલ ઓક્ટોબર, ૨૦૧૦ સુધીમાં પૂર્ણ કરવામાં આવ્યો હતો.હકીકત એ છે કે સજા પૂર્ણ થઈ ગઈ છે અને તેથી, સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિ અનુસાર, આવી કોઈપણ સજાને બમણી જોખમમાં મૂકી શકાતી નથી.

જો કે, વર્તમાન કેસમાં, અરજદાર દ્વારા વિનંતી કરવામાં આવી હતી કે જ્યારે તે વર્ષ ૨૦૧૨ માં પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટરના પદ પર બઢતી માટે વિચારણા ક્ષેત્રની અંદર હતો અને જો કે તેને બઢતી આપવાના સંભવિત ઉમેદવારોની યાદીમાં સામેલ કરવામાં આવ્યો હતો, તેમ છતાં તેને અહીં ઉપરના કારણોસર જાહેર કરવામાં આવ્યો ન હતો, જે અગાઉની સજા અને સાબિત યોગ્યતા અને કાર્યક્ષમતાના અભાવને કારણે છે.

૮. તેથી, અરજદારે રજૂઆત દાખલ કરી છે અને તેને ૨૦૧૨ની વિશેષ નાગરિક અરજી નં. જક૨૯ માં આ અદાલતના નિર્દેશને અનુસરીને જ બઢતી ન આપવાનું કારણ જાણવા મળ્યું છે.

૯. પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર (બિન-હથીયારી) વર્ગ II, ભરતી નિયમો, ૨૦૦૮ હોવાથી સંબંધિત નિયમોથી તે તદ્દન સ્પષ્ટ છે કે બઢતી પામેલા કોઈપણ ઉમેદવાર પર કોઈ નકારાત્મક શરત અથવા પ્રતિબંધ નથી કે જેને બઢતી આપવામાં આવે છે તેને અન્યથા બાકાત રાખવામાં આવે છે કારણ કે તે હકદાર છે અથવા અગાઉ તેને સજા આપવાનો ઇનકાર કરે છે, જોકે વિભાગ બઢતી સમયે એકંદર તથ્યો અને સંજોગો પર વિચાર કરી શકે છે.તે પણ સ્પષ્ટ છે કે બઢતી એ વ્યક્તિઓમાંની સાબિત યોગ્યતા અને કાર્યક્ષમતા પર આધારિત છે જે નિયમોમાં બઢતી મેળવવા માટે લાયક છે.તેથી, જો કોઈ પણ નિયમમાં, ૩ (એ) ને આવી સૂચિમાંથી બાકાત રાખવામાં આવે અથવા આવા કોઈપણ આધાર પર બઢતી આપવામાં ન આવે અને તે પછી જો આવા બિન-બઢતી પામેલા ઉમેદવાર બઢતીની પ્રક્રિયાને પડકારે છે અને, ખાસ કરીને જ્યારે વિભાગ નિષ્કર્ષ કાઢે છે કે તેને સાબિત

યોગ્યતા અને કાર્યક્ષમતાના અભાવને કારણે બઢતી આપવામાં આવી નથી, તો નિષ્કર્ષ કાઢવા માટે કે શું કોઈ મનસ્વીતા વિભાગ છે કે કેમ, તેની અદાલત કાર્યવાહીમાં તપાસ કરશે કે જેના માટે યોગ્યતા અને કાર્યક્ષમતાનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું છે.તે ગોપનીય અહેવાલો અથવા અન્ય કોઈ રેકૉર્ડમાંથી હોઈ શકે છે પરંતુ ચોક્કસપણે તેમાં અમુક ગેરવર્તણૂકને કારણે અગાઉની સજાનો સમાવેશ થતો નથી જો આવી સજા વધુ સુસંગત ન હોય અને ખાસ કરીને જ્યારે તે સમાપ્ત થાય.

૧૦. આવી અરજીનો વિરોધ કરતી વખતે પ્રતિવાદી નં.૨ તેણે જવાબમાં સોગંદનામું દાખલ કરીને દલીલ કરી છે કે ૨૦૦૭ (૧૧) એસ. સી. સી. ૧૦માં ભારત સંઘ વિરુદ્ધ એ. કે. નરુલામાં નોંધાયેલા નિર્ણય અનુસાર, ડી. પી. સી. ના નિર્ણય પર સવાલ ઉઠાવી શકાય નહીં.

જો કે, તેનાથી વિપરીત, કેટલાક ચુકાદાઓ સ્પષ્ટ કરે છે કે જો ડી. પી. સી. દ્વારા પસંદગીમાં પૂર્વગ્રહ, દુર્ભાવના અથવા મનસ્વીતા હોય અને જો ડી. પી. સી. એ તમામ ઉમેદવારોને સમાન માપદંડ અને ધોરણો લાગુ કરીને વાજબી, નિષ્પક્ષ અને વાજબી રીતે આગળ ન વધ્યું હોય, તો ડી. પી. સી. ના નિર્ણયને બાકાત રાખી શકાય છે.તે પણ પુષ્ટિ કરવામાં આવે છે કે બઢતીના કેસને ધ્યાનમાં લેતી વખતે, સેવા સંબંધિત ઘણા પાસાઓ એટલે કે; વ્યાવસાયિક લાયકાત, પહેલ, ચરિત્રની તાકાત અને વ્યક્તિગત જવાબદારી, ક્ષમતા, ઊર્જા, પહેલ, અખંડિતતા વગેરે સ્વીકારવાની તૈયારીને ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ અને એકંદર કામગીરી પર ધ્યાન આપવું જોઈએ.તે પછી જ જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ સાબિત ગુણ અને કાર્યક્ષમતા ધરાવતી હોવાનું જણાય ત્યારે તેને બઢતી આપવામાં આવશે.

જો કે, કાયદાકીય અને સામાન્ય સિદ્ધાંતની પુષ્ટિ સિવાય, જવાબમાં ક્યાંય પણ તે કોઈપણ રીતે જાહેર કરવામાં આવ્યું નથી કે અન્યથા કાર્યક્ષમતામાં અભાવ હોવા છતાં અરજદાર સાબિત કરે છે કે તે યોગ્યતા છે અથવા અરજદારને નિર્ણય લેવા માટે લેવામાં આવે છે, તે ફક્ત સાબિત યોગ્યતા અને કાર્યક્ષમતાના અભાવ પર આધારિત છે જે અગાઉની સજા સાથે જોડાયેલી છે, કદાચ કારણ કે ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતો પોલીસ મેન્યુઅલમાં સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવ્યા છે અને તેથી, તે સોગંદનામામાં

ફરીથી રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા.ભારતના માનનીય સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા આવા ચુકાદામાં એવું માનવામાં આવે છે કે વિભાગે દરેક ઉમેદવારની કામગીરીનું એકંદર મૂલ્યાંકન અલગથી કરવું જરૂરી છે, પરંતુ સમાન ધોરણો, માપદંડ અને ધોરણોને અપનાવીને અને અમુક હદ સુધી માર્ગદર્શિકા આપીને ડી. પી. સી. ને સાંધાઓમાં રમવાની જરૂર છે કે તેને સી. આર. માં નોંધાયેલ એકંદર અનુદાન દ્વારા માર્ગદર્શન આપવાની જરૂર નથી, પરંતુ સી. આર. માં પ્રવેશના આધારે તેનું પોતાનું મૂલ્યાંકન કરી શકે છે. તેથી, સમાન ધોરણો, માપદંડ અને ધોરણોની હકારાત્મક અરજીની ગેરહાજરી અંગેના પુરાવા, પ્રતિવાદીઓની કાર્યવાહીને ચોક્કસપણે મનસ્વી ગણી શકાય.

૧૧ . તે નિર્વિવાદ હકીકત છે કે અરજદારને સજા માત્ર બોમ્બે પ્રિવેન્શન ઓફ જુગાર એક્ટ, ૧૯૮૭ હેઠળ એક કેસમાં તપાસ અને કાર્યવાહીમાં કેટલીક ખામીને કારણે આપવામાં આવી હતી.તેથી, અરજદાર ૧૯૯૭ (૧) જી. એલ. એચ. ૩૫૪ માં નોંધાયેલા બી. એમ. રાજવંશી વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્યના કેસમાં નિર્ણય પર આધાર રાખે છે, જેમાં રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે પદોન્નતીને નકારી કાઢવા માટે નિયમોની બહારના માપદંડ લાગુ કરી શકાતા નથી અને વિભાગે સાબિત યોગ્યતા અને કાર્યક્ષમતા પર બઢતી માટેના કેસ પર વિચાર કરવો પડશે અને તંદુરસ્તી અને પરિષ્ઠતા પર અરજી કરવી નહીં.જો કે, હાલમાં તંદુરસ્તી અને પરિષ્ઠતાનો કોઈ પ્રશ્ન નથી અને તેથી, જો કે આ ચુકાદો બઢતી માટે ઉમેદવારના સંજોગોને ધ્યાનમાં લેવાની પુષ્ટિ કરે છે, આ કેસ તથ્યો નથી અને વધુ સામગ્રી છે.

૧૨. પ્રતિવાદીના વધુ નિર્દેશ સાથે, ડી. પી. સી. ના આદેશ સાથે, તારીખ ૧૩.૧૦.૨૦૧૬ ના આદેશને અનુસરીને, અદાલતે અત્યાર સુધીમાં સોગંદનામું રજૂ કર્યું છે, જેમાં ૮૮ વ્યક્તિઓને બઢતી માટે વિચારણા કરવામાં આવી હતી, જેમાંથી, અરજદારને બઢતી આપવાનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો છે, જોકે વર્તમાન અરજદારના કેટલાક જુનિયરને તેની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી.

૧૩. તે અહીંના આદેશ દ્વારા પિટિશન રેકૉર્ડ માટે પણ સુસંગત છે કે તારીખ ૩.૧૧.૨૦૧૪, હકીકતમાં, હવે, અરજદારને પીએસઆઈના પદ પર બઢતી આપવામાં આવી છે. જો આપણે ૩.૧૧.૨૦૧૪ ના આવા બઢતીના આદેશને ધ્યાનમાં લઈએ, તો તે સ્પષ્ટ થાય છે કે જ્યાં સુધી સાબિત યોગ્યતા અને કાર્યક્ષમતાની વાત છે ત્યાં સુધી વિભાગ મૌન બની ગયો છે, તેથી તેને આપવામાં આવેલી અગાઉની સજા પણ કે જેના આધારે તેને વર્ષ ૨૦૧૨ માં બઢતી આપવાનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો હતો અને આવા કૃત્ય માટે અરજદારે વર્ષ ૨૦૧૨ માં બઢતીના આવા અસ્વીકારને પડકારતી આ અરજીને પસંદ કરી છે અને તેને બઢતી માટે માનવામાં આવતી બઢતી તરીકે ધ્યાનમાં લેવા માટે નિર્દેશ માંગ્યો છે. અરજીના ફકરા ૮-૧૧ ચાદ રાખવા જેવી સામગ્રી છે, જે નીચે મુજબ છે:”

૮. અરજદાર કહે છે અને રજૂ કરે છે કે પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, વર્ગ II ના પદ પર અરજદારને બઢતી આપવાનો ઇનકાર કરવા બદલ પ્રતિવાદીઓની આક્ષેપિત કાર્યવાહી માત્ર તેની વિરુદ્ધ તારીખ ૩૧.૩.૨૦૧૦ ના દંડના આદેશના આધારે અને અરજદારોના ઘણા જુનિયરને બઢતી આપવામાં મનસ્વી, ભેદભાવપૂર્ણ, કાયદામાં ખરાબ, અમાન્ય અને રદબાતલ, કાયદાની વિરુદ્ધ, ગેરવાજબી, અન્યાયી, કાયદાની સત્તા વિના, અધિકારક્ષેત્ર વિના, કુદરતી ન્યાય, સમાનતા, ન્યાયી રમત, સારા અંતરાત્મા, કાયદેસરની અપેક્ષાઓનું ઉદ્દંઘન કરે છે અને અન્યથા કલમ ૧૪, ૧૬, ૧૮ અને ૨૧ નું ઉદ્દંઘન કરે છે. ભારતનું બંધારણ.૮. અરજદાર કહે છે અને રજૂ કરે છે કે તેની પાસે અત્યંત પ્રશંસનીય સેવાનો સ્વચ્છ ટ્રેક રેકૉર્ડ છે સિવાય કે ઉપરોક્ત ગેરવર્તણૂકની કથિત ઘટના સિવાય, જેમાં પણ, અરજદાર સંપૂર્ણપણે નિર્દોષ હોવા છતાં, તેને દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો છે. હકીકતમાં, અરજદારે આવી કોઈ ગેરવર્તણૂક કરી નથી પરંતુ તેના બચાવ પક્ષને દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો નથી. હકીકત એ છે કે, અરજદારે આવી કોઈ ગેરવર્તણૂક કરી નથી પરંતુ તેના બચાવ પર વિભાગ દ્વારા વિશ્વાસ કરવામાં આવ્યો નથી અને તેને સ્વીકારવામાં આવ્યો નથી. વધુમાં, અરજદાર સામે નોંધાયેલ ગેરવર્તણૂકનું તારણ માત્ર 'ફરજમાં બેદરકારી' નું છે. સ્થાયી

કાનૂની સ્થિતિ અનુસાર બેદરકારીના ગેરવર્તણૂક માટે કોઈ સજા લાદવામાં આવી શકતી નથી અને ન તો બોમ્બે પોલીસ (સજા અને અપીલ) નિયમો, ૧૯૫૬ માં આવી કોઈ જોગવાઈ છે.જો કે, ભવિષ્યની અસર વિના ૬ મહિનાના સમયગાળા માટે સૌથી ઓછા મૂળભૂત પગારમાં ઘટાડાની સજા નવેમ્બર, ૨૦૧૦ માં પહેલેથી જ સમાપ્ત થઈ ગઈ છે અને તેથી, તે પછી અરજદારને બઢતી આપવાનો ઇનકાર કરવાનું કોઈ વાજબી કારણ નથી.એનેક્સર જી કોલી ખાતે ૩.૫.૨૦૧૨ અને ૧૬.૫.૨૦૧૨ ના વિવાદિત સંદેશાવ્યવહારમાંથી તે સ્પષ્ટપણે દેખાય છે.ડી. પી. સી. અને પ્રતિવાદીઓએ નોંધ્યું નથી કે પગાર ધોરણમાં સૌથી ઓછા મૂળભૂત પગારમાં ઘટાડાની ઉપરોક્ત સજા માત્ર ૬ મહિનાના સમયગાળા માટે અને ભવિષ્યની અસર વિના હતી, અને તેથી, ૬ મહિનાનો ઉપરોક્ત સમયગાળો પૂરો થયા પછી અરજદારને બઢતી માટે વિચારણા કરતી વખતે તેને ધ્યાનમાં લઈ શકાતી નથી.૬ મહિનાનો આ સમયગાળો નવેમ્બર ૨૦૧૦માં પૂરો થઈ ચૂક્યો છે અને તેથી ડિસેમ્બર ૨૦૧૦ પછીથી અરજદાર ચોક્કસપણે દંડના ઉપરોક્ત આદેશને ધ્યાનમાં લીધા વિના બઢતી માટે વિચારણા કરવા માટે હકદાર છે.આમ, ડી. પી. સી. અને પ્રતિવાદીઓની આક્ષેપિત કાર્યવાહી મનનો ઉપયોગ ન કરવાના અને અપ્રસ્તુત વિચારણાઓને ધ્યાનમાં લેવાના દૂષણોથી પીડાય છે અને તેથી તેને રદ કરવામાં આવે છે.૧૦. વધુમાં આદરપૂર્વક રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે બઢતીનો ઇનકાર કરવો/અટકાવવી એ જ દંડ છે અને તેથી, જો પ્રતિવાદીઓની વિવાદિત કાર્યવાહીને રદ કરવામાં નહીં આવે તો અરજદારને એક જ ગેરવર્તણૂક માટે બેવડી સજા ભોગવવી પડશે, એટલે કે, (૧) ૬ મહિનાના સમયગાળા માટે પગાર ધોરણમાં સૌથી ઓછા પગારમાં ઘટાડો, અને (૨) બઢતીનો ઇનકાર/અટકાવવી.ગેરવર્તણૂકના એક જ કૃત્ય અને સજાના એક જ આદેશ માટે આવા બેવડા જોખમ સ્પષ્ટપણે કાયદાની વિરુદ્ધ છે, અતાર્કિક, મનસ્વી, ભેદભાવપૂર્ણ કુદરતી ન્યાય, સમાનતા, ન્યાયી રમત અને સારા અંતઃકરણના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન કરે છે અને અન્યથા પણ કાયદામાં ખરાબ અને રદબાતલ છે.

૧૧. અરજદાર કહે છે અને રજૂ કરે છે કે જો અરજદારને ભવિષ્યની અસર વિના ૬ મહિના માટે

પગારમાં ઘટાડાની વિભાગીય સજાના આધારે બઢતી આપવાનો ઇનકાર કરવામાં આવે, તો અરજદાર ઉપરોક્ત સજા ભોગવ્યા પછી પણ, તે એક જ ગેરવર્તણૂક માટે બમણી સજા લાદવા સમાન હશે, જે કાયદામાં સ્વીકાર્ય નથી. એવી કોઈ વૈધાનિક જોગવાઈ નથી કે સજાનો સમયગાળો પૂરો થયા પછી પણ કર્મચારીને બઢતી નકારી શકાય. તેથી પણ આક્ષેપિત કાર્યવાહીને અલ્ટ્રા વાયરસ અને કાયદામાં ખરાબ તરીકે રદ કરવામાં આવી શકે છે.

૧૪. ત્યારબાદ, અરજદારે વિનંતી કરી છે કે તે ૩૦.૧૧.૨૦૧૪ પર નિવૃત્તિની ઉંમર સુધી પહોંચી ગયો છે અને તેથી, તેની ફરિયાદનું તાત્કાલિક નિવારણ કરવામાં આવતું નથી અને તેને પહેલેથી જ સહન કરેલા અપમાન અને શરમ સિવાય ભરપાઈ ન થઈ શકે તેવી ઈજા થશે કારણ કે તેના જુનિયરને ૨૧.૨.૨૦૧૨ ના આદેશ દ્વારા બઢતી આપવામાં આવી છે.

૧૫. તેથી, તે તદ્દન સ્પષ્ટ છે કે સંબંધિત સમયે અરજદારને બઢતીનો લાભ આપવાનો ઇનકાર અપમાનનું ઉલ્લંઘન કરે છે અને જો તેના પરિણામે તેના કાયદાકીય ડી. પી. સી. અધિકારો તેનામાં ન હોય તો તેની સામેના તમામ આઠ ઉમેદવારોની યોગ્યતા અને કાર્યક્ષમતાને યોગ્ય રીતે ગણવામાં આવે છે, તો આવી કાર્યવાહી મનસ્વીતા હશે. ચોક્કસપણે તેથી, આવા આદેશમાં દખલ કરવાનું અને અરજદાર રાહત માટે હકદાર છે કે નહીં તે જોવાનું કારણ છે.

૧૬. જ્યારે કે, વિદ્વાન એ. જી. પી. શ્રી કૃતિક પારિખ મુખ્યત્વે નીચેના ચુકાદાઓ પર આધાર રાખે છે:

[એ] યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા વિ. કે. વી. જાનકીરમાને ૧૯૯૧માં અહેવાલ આપ્યો હતો (૪) એસસીસી ૧૦૯

[બી] પબ્લિક સર્વિસ કમિશન વિ. અરવિંદ સિંહ ચૌહાણે ૨૦૦૯ (૯) એસસીસી ૧૩૫માં અહેવાલ આપ્યો હતો

[C] સર્વ યુ. પી. ગ્રામીણ બેંક વિરુદ્ધ મનોજ કુમાર ચક્રનો ૨૦૧૩માં અહેવાલ (૬) SCC ૨૮૭

[D] મનહરલાલ જીવનલાલ શાહ વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય વચ્ચેની ૨૦૦૦ની વિશેષ નાગરિક અરજીમાં આ હાઈકોર્ટના વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશની સંકલન બેન્ચ દ્વારા ૨૫.૧.૨૦૧૬ તારીખનો બિન-અહેવાલિત આદેશ જોકે, ઉપરોક્ત તમામ સંદર્ભિત કેસોનો સરવાળો અને સાર મર્યાદિત છે અને માત્ર એ અસર સુધી મર્યાદિત છે કે જ્યારે વિભાગીય કાર્યવાહી બાકી હોય, ત્યારે કોઈ ચોક્કસ કર્મચારીની બઢતીની વિચારણાના સમયગાળા દરમિયાન, પછી, DPC નું પરિણામ સીલબંધ કવરમાં રાખવું જોઈએ અને બઢતી આવા પરિણામને આધિન રહેશે. જ્યારે, સર્વ યુ. પી. ગ્રામીણ બેંક (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં, આ મુદ્દો સંપૂર્ણપણે અલગ રીતે જણાવવામાં આવ્યો હતો, કે વિભાગીય બાકાતને ધ્યાનમાં લીધા વિના, જેમાં કર્મચારીની તપાસ બાકી છે, તે વિચારણાથી ઝોન ન હોઈ શકે જો અન્યથા તે તેની સેવાની શરતો અનુસાર બઢતી માટે પાત્ર છે અને તે કિસ્સામાં, સીલબંધ કવર સંબંધિત અન્ય ચુકાદાઓનું પાલન કરવું પડશે. તેવી જ રીતે, મનહરલાલ જીવનલાલ શાહ (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે આવા સીલબંધ અન્ય ચુકાદાઓ, જેમાં ડી. પી. સી. ની ભલામણો છે, તે તપાસ બાકી છે, તે માત્ર વિભાગીય તપાસમાં કર્મચારીને નિર્દોષ જાહેર કરવાના કિસ્સામાં જ ખોલી શકાય છે અને અન્યથા નહીં.

૧૭. જો કે, વર્તમાન કેસમાં વાસ્તવિક સ્થિતિ તદ્દન અલગ છે, કારણ કે, વર્તમાન અરજદાર સહિત તમામ ઉમેદવારોની બઢતી માટે વિચારણા કરતી વખતે, અરજદાર સામે કોઈ વિભાગીય તપાસ અથવા અન્ય કોઈ તપાસ બાકી નહોતી, જોકે આવી એક વિભાગીય તપાસમાં, અરજદારને બે વર્ષ પહેલાં સજા ફટકારવામાં આવી હતી અને તે નિર્વિવાદ હકીકત છે કે આવી સજા ઓક્ટોબર ૨૦૧૦ માં સમાપ્ત થઈ ગઈ છે. આવા સમર્થન એ પણ સજા છે કે તે નિર્વિવાદપણે ચોક્કસ ભાવિ અથવા સંચિત અસર વિના કરવામાં આવી હતી, તેથી, જેમ જ આવી સજા કોઈ ચોક્કસ આદેશને કારણે સમાપ્ત થઈ જાય છે કે સજા કોઈ ભાવિ વિના છે. અસર, તે સજાની અસર ઓક્ટોબર, ૨૦૧૦ માં સમાપ્ત થઈ ગઈ છે અને તે પછી, તેની નકારાત્મક અસરને અરજદારની શરતો અથવા

સેવા ગાળા તરીકે ગણી શકાય નહીં, સિવાય કે સમાન અથવા અન્ય ગેરવર્તણૂક, જો અરજદાર દ્વારા અગાઉની સજા પછી પણ કરવામાં આવી હોય અને અન્યથા નહીં.

૧૮. જો કે, રજૂઆત દરમિયાન, વિદ્વાન એ. જી. પી. એ નીચેના મુદ્દાઓ વાજબી રીતે રજૂ કર્યા છે; (૧) અહીં ઉપર ઉલ્લેખિત તેમના દ્વારા ઉલ્લેખિત નિર્ણયો અનુસાર, અરજદાર બઢતી માટે હકદાર નથી.

(બી) જ્યારે નિવૃત્ત થાય છે, ત્યારે અરજદાર હવે, ૨૦૧૨-૨૦૧૪ ના સમયગાળા માટે માત્ર માનવામાં આવતી બઢતી અને નાણાકીય લાભ મેળવવા માટે કાર્યવાહીનું પહેલેથી જ નવું કારણ છે, તેથી, આ અરજી નિર્ણયક બની ગઈ છે અને અરજદાર સંબંધિત દલીલો, માહિતી અને વિનંતી સાથે અદાલતનો સંપર્ક કરી શકે છે;

(સી) જો W. E. F. એ રજૂઆત કરી હોય કે પહેલેથી જ અરજદાર ૨૧.૨.૨૦૧૨ માટે પાત્ર છે, કારણ કે તે સમયે તે દ્વારા બઢતી આપવામાં આવી છે, તે અરજદારના આદેશની તારીખ ૩.૧૧.૨૦૧૪ હોવાનું માનવામાં આવે છે, તો કોર્ટ કૃપા કરીને કાયદાના મુદ્દાનો નિર્ણય ન કરવા અને વર્તમાન કેસની હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને તેને ખુલ્લો રાખવા માટે ખુશ થઈ શકે છે, કારણ કે તે રેકૉર્ડ પર ઉભરી આવે છે અને કોર્ટ યોગ્ય આદેશો પસાર કરી શકે છે.

૧૯. અહીં ઉપરની સંચિત અસર એ ત્રણ સ્પષ્ટ મુદ્દાઓ બનાવે છે કે હવે અરજદારને પહેલેથી જ ૩.૧૧.૨૦૧૪ ના આદેશ દ્વારા બઢતી આપવામાં આવી છે અને તેથી, વર્ષ ૨૦૧૨ માં બઢતી ન આપવાના કારણો ટકી શકતા નથી કારણ કે જો તે કારણો બધા સમય માટે અસ્તિત્વમાં હોય તો પછી અરજદારને ૩.૧૧.૨૦૧૪ ના આદેશ દ્વારા બઢતી આપવામાં આવી ન હોત.તેથી, બંને પક્ષો દ્વારા કાનૂની રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લીધા વિના, અરજદાર હવે ચોક્કસપણે અન્ય તમામ લાભો મેળવવા માટે હકદાર છે જાણે કે તેને ૨૧.૨.૨૦૧૨ પર અને ત્યાંથી બઢતી આપવામાં આવી હોય.આવી સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, રાજ્ય દ્વારા વિનંતી કરાયેલ કાયદાનો મુદ્દો ખુલ્લો રાખવો

યોગ્ય રહેશે.

જો કે, હું રાજ્યના પ્રસ્તાવ સાથે સહમત નથી કે આવા કિસ્સામાં, અરજદારે નવી અરજી દાખલ કરવી જોઈએ. કારણ એકદમ સ્પષ્ટ છે કે અરજદારે પહેલેથી જ તમામ યોગ્ય રાહતની વિનંતી કરી છે અને તેથી, અહીં ઉપર જે રાહત ટાંકવામાં આવી છે તે ખાસ કરીને પુષ્ટિ કરે છે કે અરજદારે પહેલેથી જ માનવામાં આવેલી તારીખથી માનવામાં આવતી બઢતી અને પરિણામી લાભો માટે વિનંતી કરી છે અને તેથી, અરજદારને આવા પરિણામી લાભો માટે બીજી અરજી દાખલ કરવા માટે કહેવું યોગ્ય રહેશે નહીં જ્યારે તે તદ્દન સ્પષ્ટ અને સ્પષ્ટ છે કે તેની બઢતી ચોક્કસપણે ૨૧.૨.૨૦૧૨ એટલે કે જે દિવસે તેના જુનિયરને અરજદારને અપમાનિત કરીને અને તેની અવગણના કરીને બઢતી આપવામાં આવી હતી અને તેના જુનિયરને બઢતી આપીને તેને શરમજનક સ્થિતિમાં મૂકવામાં આવી હતી, જોકે તેની સામે કોઈ નકારાત્મક પુરાવા નથી. તેમની સાબિત થયેલી યોગ્યતા અને કાર્યક્ષમતા વિશે.

૨૦. અરજદાર ૨૦૦૪ (૧૩) એસ. સી. સી. ૩૪૨ માં નોંધાયેલા લેફ્ટનન્ટ ગવર્નર, દિલ્હી વિરુદ્ધ એચ. સી. નરિન્દર સિંહના કેસમાં ભારતની માનનીય સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય પર પણ આધાર રાખે છે, જેમાં સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું છે કે કાર્યવાહીના સમાન કારણના આધારે બઢતી આપવાનો ઇનકાર કરવો એ બેવડું જોખમ સમાન હશે અને તેથી, ટ્રિબ્યુનલના નિર્ણય પર પુષ્ટિ કરવી એ કાયદાકીય રીતે યોગ્ય હતું કે આવી કાર્યવાહીને રદ કરવામાં આવી હતી, વિભાગની અપીલને ફગાવી દેવામાં આવી હતી. આવા કેસની વાસ્તવિક વિગતો લગભગ સમાન હતી જ્યારે કોન્સ્ટેબલ કે જેમની સામે વર્ષ ૧૯૯૦ માં અમલ દ્વારા લાદવામાં આવેલા પગાર સામે સંચિત પગારમાં ઘટાડામાં ફરજમાં બેદરકારી બદલ શિસ્તભંગની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હતી અને આવા આદેશને બરતરફ કરવામાં આવ્યો હોવા છતાં દંડનો એક તબક્કો હતો, અપીલ વિના માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે પુષ્ટિ કરી છે કે ત્યારબાદ વર્ષ ૧૯૯૨ માં જ્યારે વિભાગે તેમને બઢતી માટે ધ્યાનમાં લીધા નથી, ત્યારે વિભાગની આવી કાર્યવાહી યોગ્ય અને માન્ય નથી.

૨૧. ઉપરોક્ત હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.આથી, હવે અરજદારને બઢતી આપવામાં આવેલ W. E. F. ૨૧.૨.૨૦૧૨ માનવામાં આવે છે અને તેને મૂળ કેડરમાં તેની પરિષ્ઠતા અનુસાર પરિષ્ઠતાની યાદીમાં મૂકવામાં આવશે અને તેને માનવામાં આવેલી તારીખથી પગારની બાકી રકમ અને અન્ય પરિણામી લાભો ચૂકવવામાં આવશે, જો તેને તારીખ ૨૧.૨.૨૦૧૨ ના આવા બઢતી આદેશ દ્વારા જુનિયર આપવામાં આવ્યા હોય.તે હદ સુધી, ૨૧.૨.૨૦૧૨ તારીખના બઢતીના ક્રમમાં અરજદારનો સમાવેશ ન કરતા વિવાદિત આદેશમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે.તે સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત સરકારી વકીલના વિદ્વાન સહાયકની વિનંતી મુજબ કાયદાનો પ્રશ્ન ખુલ્લો રાખવામાં આવે છે.

૨૨. નિયમને હદ સુધી સંપૂર્ણ બનાવવામાં આવે છે. સીધી સેવાની મંજૂરી છે.

(ન્યાયાધીશ-એસ. જી. શાહ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.